

Суттибаев Н.А.

Исабаева Б.К.

Абылкасова А.Б.

*әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жаратылыстану
факультеттеріне арналған шетел тілдері
кафедрасының оқытушылары, Алматы қ.*

Шетел тілі мұғалімінің инновациялық даярлығын қалыптастыру тұжырымдамасы

Қазақстан Республикасының «Қазақстан-2050» стратегиясында калайтындардың барлығы үшін қашықтан оқытуды және онлайн режимінде оқытуды қоса, отандық білім беру жүйесіне инновациялық әдістерді, шешімдерді және құралдарды қарқынды енгізу[1].

Елімізде білім берудің басты мақсаты - білім алып, білік пен дағды машыққа қол жеткізу ғана емес, солардың негізінде дербес, әлеуметтік және кәсіби біліктілікке ақпаратты өзі іздеп табу, талдау және ұтымды пайдалану, қарқынды дамып жатқан бүгінгі дүниеде өмір сүру және білікті маман болып табылады.

XXI ғасырда қоғам мен мемлекет дамуының ең басты тетігі білім болып табылатыны мойындапды, оған ғасырлар тоғысында білімді халықаралық деңгейде дамытудың бағыттарына арналған реформалардың, соның ішінде Болон үрдісінің қарқынды дамуы дәлел. Қазақстандағы білім беру саласындағы жүйелі өзгерістер әлемдік деңгейдегі болып жатқан жаңашыл бастамалармен үндесіп отыр:

- Қазақстан Республикасының «Қазақстан-2050» стратегиясы; [1].
- Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы; [2].
- Қазақстан Республикасының 2005-2010 жылдарға арналған білім беруді дамытудың мемлекеттік білім бағдарламасы; [3].
- Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты; [4].
- Қазақстан Республикасының «Білім туралы заңы» (27.07.07 № 320 ІІІ ҚРЗ); [5].

Үшінші мыңжылдық -күзиреттілік білім беру жағдайында оқытушының инновациялық даярлығын қажет ететін жаңа формацияның оқытушының инновациялық іс-әрекетінің кезеңі.

Иновациялық үрдіс білім беру жүйесін жаңарту және дамыту ғана емес қоғамның, Қазақстанның өз дамуындағы жаңа серпіліс жасау қарсаңында жаңа қоғамның, жаңа әлемнің жаңа оқытушының қажеттілігінен туындаған үрдіс.

Күзиреттілік білім беру жағдайындағы инновациялық үрдіс-нысанның, педагогикалық идеяның деректер мен тұжырымдамалардың, теорияның әдіс тәсілдердің жаңа сапалық өзгерістерін қамтамасыз ететін үрдіс. Педагогикалық қауымдастық сұранысын қанағаттандыратын, қоғамдық педагогикалық құндылықтарына сәйкес жаңаны меңгеру, қолдау, талдау, салыстырмалы бағалау.

Қоғамдағы білім беру саласындағы инновациялық үрдістер мен реформалар педагогика ғылымына «инновациялық білім», «инновациялық даярлық», «инновациялық іс-әрекет», «инновациялық технология», «оқытушының инновациялық даярлығы» және т.б. өмірде жүзеге асуда.

Әр ғылымдарда соңғы жылдары «инновация», «технология» терминдеріне әр түрлі анықтамалар берілуде.

Инновация дегеніміз -жаңа мазмұнды ұйымдастыру, жаңалық енгізу, жаңа үлгілердің бағытындағы нақты әрекет, нақтыланған мөлшердің шегінен шығатын кәсіптік іс-әрекеттің жаңа сапалы деңгейіне көтерілуі, жаңа нәтижесі қамтамасыз ететін теориялық, технологиялық және педагогикалық іс-әрекеттің біртұтас бағдарламасы[6].

Инновациялық іс-әрекет - педагогикалық еңбектің сапасын арттыратын оқу - тәрбие үрдісін жаңа бағытта құру бойынша түбегейлі өзгерістер мен ерекшеленетін жаңаша іс -әрекет [7].

Технология - бұл қандайда бір істе, өнерде қолданылатын амал-тәсілдердің жиынтығы, дидактикалық жүйенің құрамдас бөлігі.

Педагогикалық технология - тұтас педагогикалық үрдісінің мақсатына жету үшін білім алушы мен оқытушыға бірдей қолайлы жағдай тудыра отырып заманауи оқу құрал-жабдықтарын, әдістемелік кешендерді жүйелі пайдалануды көздейтін оқытушы мен білім алушының бірлескен іс- әрекетін жобалаудың жан-жақты ойластырған жүйесі. [8, 208-б].

Оқытушының инновациялық даярлығы - оқытушының инновациялық педагогикалық технологияны меңгеруі және оның өз іс-тәжірибесінде пайдалана алуына қажетті жаңа білім, білік, дағдыны меңгеруі.

Оқытушының инновациялық даярлығын қалыптастыру инновациялық білім беру мен оқыту арқылы жүзеге асырылады. [9, 258-б].

Инновациялық оқыту дегеніміз қазіргі кезеңдегі әлеуметтік, мәдени ортадағы инновациялық өзгерістерді жәте қарастыратын үрдіс және оқу, білім беру әрекетінің нәтижесі.

Сонымен, оқыту оқытушының инновациялық даярлығын қалыптастыру үшін оларға инновациялық білім беріп, инновациялық оқыту жүргізілуі тиіс. Бұл үшін оқытушының инновациялық даярлығын қалыптастыру тужырымдамасын жасау және оны жүзеге асыру керек [10].

Тұжырымдаманың мақсаты - құзыреттілік білім беру жағдайында инновациялық педагогикалық технологияны меңгеру арқылы мұғалімнің инновациялық даярлығын қалыптастыру.

Заманауи оқытушылар ғалым -педагоггердің соңғы жылдары жүргізген ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижесінде педагогикалық инноватика, педагогика ғылымының жеке саласы ретінде, жеке ғылым ретінде өз мәртебесіп алды. «Педагогикалық инноватика» және «педагогикалық технология» арнайы оқу пәндерінің мақсаттары, міндеттері, нысаны-пәні, құзыреттері, дәстүрі, факторлары, ұстанымдары, заңдары, заңдылықтары, теориялары, кездері, ұғымдары, терминдері мен категориялары анықталып, олардың әдіснамасы, теориясы мен тәжірибесі жасалынды [11].

Сонымен шетел тілі сабағында заманауи технологиялар, тілді белсенді оқытудың түрлері мен әдіс-тәсілдерін жүзеге асыруды қамтамасыз етеді.

Білім алушылардың интеллектуалдық потенциялын дамытуға, қатысымдық құзыреттілігін қалыптастыруға, өз бетімен білім алу біліктіліктерін қалыптастыруға, ақпараттық оқу, зерттеу әрекетін ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Білім алушының білімге деген қызығушылығын кешенді ұсынатын және көру, есту негізінде қабылданатын ақпаратты құбылтып өзгертетін құралдар арқылы арттырады.

Әдебиеттер:

1. «Егемен Қазақстан» газеті, «Қазақстан 2050» стратегиясы 15/12/2012. Астана, Ақорда 2012.
- 2.«Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы»; «Егемен Қазақстан» газеті. 9.01.2004 ж.
- 3.Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2005-2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы. «Егемен Қазақстан», 16 қазан, 2004.
- 4.«Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты» <http://www.nao.kz/library>.
- 5.Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы. Астана, 2007.
- 6.Кларин М.В. «Педагогическая технология в учебном процессе». Анализ зарубежного опыта. Москва, Знание, 1989.
- 7.Бұзаубақова К.Ж. «Жаңа педагогикалық технология». Тараз, 2003, 208 б.
- 8.Бұзаубақова К.Ж. «Мұғалімнің инновациялық даярлығын қалыптастыру», Алматы, Жазушы, 2006, 258 б.
- 9.Ляудис В.Я. «Инновационное обучение и наука: научно-аналитический обзор». Москва, РДН, 1992.
- 10.Сластен В.Д., Подымова Л.С. «Педагогика: инновационная деятельность». Москва, ИЧП Издательство «Магистр», 1997.
- 11.Ивахнова Л.Д. «Научные основы подготовки учителя к конструированию содержания учебных предметов». Москва, Просвещение, 1980.